

متن پرسش

با سلام: من چگونه قانون علت و معلول را در زندگی خود بکار ببرم و از سوی دیگر به برهان صدیقین وفادار باشم؟ توضیح آن که اگر برهان صدیقین را در پیش رو داشته باشم، دیگر نگاه علی و معلولی بین اشیاء نخواهم داشت و دیگر نگاه علمی را باید کنار گذاشت. به بیان دیگر باید دور تمام دانشهای تجربی که الان هست را خط کشید. لطفاً توضیح دهید. با تشکر!

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در «برهان صدیقین» می‌یابیم هر علتی از علل، صورتی از وجود است. آری! وجود در جلوه‌ای از مرتبه وجود، تر می‌کند و آتش در مرتبه‌ای از وجود، می‌سوزاند. و لذا از یک طرف تأثیر آب در ترکردن و تأثیر آتش در سوزاندن، به جهت «وجود» است و از طرف دیگر به جهت محدودیتی که در آب و آتش هست که مربوط به امکان ذاتی‌شان می‌باشد؛ به خود آب و آتش مربوط است. و این‌جا است که هم نظام علی و معلولی محفوظ است و هم «وحدت شخصیه» وجود. موفق باشید